

Joi, 10 octombrie 2019, va avea loc, în Sala de Conferințe a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția prezentarea cărții "Despărțirea de Goethe" a filosofului român Constantin Noica (1909-1987), transmite Romanian Global News.

Raportul lui Constantin Noica cu opera lui Goethe este complex și de lungă durată, parțial întrerupt de vicisitudinile istoriei (al Doilea Război Mondial, intrarea României imediat după război în orbita Uniunii Sovietice, instaurarea terorii comuniste și epurările politice care au atins și părți largi ale intelectualității etc.). Cu toate acestea, reflecțiile lui Noica asupra operei celebrului gânditor și scriitor german, începute în anii premergători celui de al Doilea Război Mondial au avut continuitate pe termen lung, "Problema Goethe" – care era legată și de interpretarea filosofică a operei de bază a gânditorului german - a fost aprofundată de gânditorul român și anii '50 ai secolului trecut, pe când s-a aflat în domiciliu forțat în localitatea montană Câmpulung Muscel. Manuscrisul, ce purta titlul generic de „Anti-Goethe", i-a fost confiscat în 1958 de serviciile de Securitate. Acestea i-au restituit autorului în anul 1964, după eliberarea din închisori a deținuților politici, doar parțial manuscrisul confiscat. O primă ediție a acestuia a fost tipărită în 1976 de către Editura Univers, pe atunci condusă de profesorul Romul Munteanu (1926-2011; director al Ed. Univers între 1970-1989). Abia în 1994 a fost restituită soției lui Noica, între timp decedat, ceea ce părea a fi varianta inițială a volumului „Anti-Goethe". Ediția, publicată recent, se bazează pe ediția din 2000 tipărită de editura Humanitas, ediție formată din textul apărut în anul 1976 la Editura Univers + alte două capitole ce reprezintă surplusul de text obținut din materialul restituit în 1994. Autorul traducerii în italiană, Davide Zaffi, are conștiința faptului că forma actuală a cărții "Despărțirea de Goethe", rezultată din integrarea făcută în anul 2000, ar putea fi perfectibilă, în cazul în care s-ar confirma existența, momentan doar bănuită, a altor capitole – cinci la număr, se pare – aparținând manuscrisului "Anti-Goethe". Momentan, existența lor nu poate fi dovedită. Oricum, în forma sa actuală, "Despărțirea de Goethe" ne oferă indicații clare asupra faptului că perspectiva critică a lui Noica asupra gândirii filosofului-scriitor german reprezintă modul prin care autorul român intenționa a aborda sistematic ceea ce critica definește precum "arhitectura conceptuală a devenirii întru ființă". "Despărțirea de Goethe", în forma la care ajunge la cititorul italian prin traducerea și comentariul lui Davide Zaffi („Congedo da Goethe", Rubbettino Editore, 2018) este în principal o tentativă de detașare a lui Noica de spiritul incertitudinilor ce animă opera „Faust" a ilustrului om de litere, artist și filosof german, consilier al principilor și sfătuitor al capetelor încoronate ale Europei timpului. Cartea lui Noica, intrată târziu și pe etape în conștiința criticii filosofice din România și doar parțial în conștiința criticii filosofice din alte țări europene, este o lucrare de

Romanul lui Noica „Despărțirea de Goethe” prezentat la Veneția

Scris de Veneția, Italia/Romanian Global News
Miercuri, 09 Octombrie 2019

mare însemnătate pentru istoria studiilor filosofice din România epocii postbelice. Ea era complet necunoscută în Italia până la traducerea făcută de Davide Zaffi. Carte lui Noica este o carte sub multe aspecte fascinantă. Ea examinează, conform chiar spuselor autorului, opera scriitorului-filosof german abordând-o „din toate părțile: dinspre partea științei, artei, dinspre partea comunității umane, dinspre solitudine, dinspre antici și moderni, dinspre clasicism, romantism, înțelepciune și nebunie” (cf. „Congedo da Goethe”, ed. it. cit., p.3). Una din noutățile aduse de Noica în critica postbelică a textelor lui Goethe este concentrarea atenției, în examinarea semnificațiilor filosofice degajate de „Faust”, pe figura lui Mefistofele, seducătorul purtător al răului, înșelător al conștiințelor. În discursul critic al autorului român se situează pe pozițiile dezbaterii platonice antice despre raporturile între bine, frumos (cu tentațiile sale) și adevăr.

Este însă clar faptul că în ciuda admirației pe care o are pentru gândirea lui Goethe, Noica vede în examinarea operelor acestuia, o ocazie pentru expunerea propriului mod de a reflecta asupra unor probleme fundamentale ale filozofiei sale: aceea a devenirii într-o ființă, a celor două temporalități, a umanului care depășește retivitățile naturii.

Prezentarea cărții lui Noica, tradusă de Davide Zaffi, va fi făcută de profesorul italian Roberto Scagno, (Univ. din Padova) fin cunoscător al lucrărilor filosofice ale autorilor români din generația din care face parte Noica, generație din care cităm doar numele lui Mircea Eliade (1907-1986), Emil Cioran (1911-1995), Mircea Vulcănescu (1906-1952), Petru Comarnescu (1905-1970).